

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Annva Provinciæ Toletanæ Anno M.DC.VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69662](#)

ANNVA PROVINCIAE TOLETANÆ ANNO M.DC.VI.

 Vnt in hac Prouincia Socij 507. Ho-
 rum Sacerdotes sunt 194. Coadiutores
 199. Scholaſtici 70. Nouitij 44. Obiere
 hoc anno Presbyteri 19. Scholaſtici 11.
 Coadiutores 19. sunt omnes 49. Ha-
 bet domus Toletana Sacerdotes 21. Fratres 19. Col-
 legium Matritanum Sacerdotes 40. Fratres totidem.
 Sunt hic Magistri Grammaticæ quatuor, vnuſ Rhe-
 toricæ, vnuſ moralis doctrinæ. Complutense Sacer-
 dotes 17. Scholaſticos 22. Coadiutores 24. sunt hic
 Lectores duo Scholaſticæ doctrinæ, positiuæ vnuſ.
 Iesuſ montanus Sacerdotem vnum, Fratres 4. Na-
 ualcarnerense Sacerdotes 3. Totidem Fratres, est
 hic vnuſ Magister Grammaticæ. Murcianum Sacer-
 dotes 17. Scholaſticos 10. Coadiutores 22. sunt hic
 Magistri Scholaſticæ doctrinæ duo, positiuæ vnuſ,
 moralis Philosophiæ vnuſ, Grammaticæ 3. Placen-
 tinum Sacerdotes 9. Fratres 11. Hic sunt Magistri
 Grammaticæ 3. Oropesanum Sacerdotes 10. Scho-
 laſticos 13. Coadiutores 9. sunt hic Magistri Phi-
 losophiæ 3. moralis doctrinæ vnuſ, Grammaticæ 4.
 Talabrigense Sacerdotes 8. Coadiutores 5. sunt hic
 duo Magistri Grammaticæ. Toletanum Sacerdo-
 tes 3. Fratres 4. sunt hic Magistri Grammaticæ 3.
 Occaniense Sacerdotes 10. Fratres 8. sunt hic Magi-
 stri Grammaticæ 3. Moralis doctrinæ vnuſ. Hu-
 tense Sacerdotes 6. Scholaſticos seminarij 8. Coadiut.
 7. sunt hic Magistri Grammaticæ 3. vnuſ Seminarij.

G 4 Conquense

Conquense sacerdotes 5. totidem fratres, in his duos Magistros pueritiae. Belmontanum sacerdotes 7. Fratres 10. sunt hic 4. Magistri humanitatis. Carau-
cense sacerdotes 10. fratres 12. sunt hic Magistri duo pueritiae, unus Grammaticæ. Securitanum sacerdo-
tes 6. Coadiutores totidem, in his est unus Magister pueritiae. Domus probationis Matritana sacerdotes 7. Nouitios 23. Coadiutores 7. Domus probationis Villaregij sacerdotes 10. Nouitios 21, Coadiutores 9. sunt hic Magistri duo pueritiae. Residentia Alma-
gris sacerdotes 5. Coadiutores 3. Omnes, ut dixi, initio sunt numero 507. Quibus omnibus addendi duo, videlicet Pater Provincialis, & eius Comes.

DOMVS PROFESSA

Toletana.

Nihil hoc anno peculiare fuit in hac domo, præ-
ter solita ministeria Societatis. Sed hæc cum
maio, i frequentia & ædificatione, quam antea. Cu-
ius re causa tota referenda ad Congregationem
Virginis Annuntiatæ, quæ, cum prius Ecclesiasticis
tantum pateret, hoc anno datus est aditus ad illam
Laicis hominibus. Vix autem dici potest, qua a-
viditate Laici rem arripuerint Ecclesiasticorum e-
xemplo permoti. Creuit intra paucos menses ma-
gnus illorum numerus, statuerunt suæ esse curæ pau-
peres alere, qui essent in vinculis, partitis inter se
vicibus, quæ omnia fiunt ad præscriptum vnius èno-
tris, qui præfetus est Congregationi. Hæc res
mirum

duos
Fra-
raua-
duo-
rdo-
fister
otes
onis
ores
ma-
nito
luso,
mirum in modum ciuitatem affecit, adeo ut suis ele-
emosynis rem istam adiuuerint pietatis plenam.
Non solum autem illorum studium enituit in adiu-
uandis his qui sunt in vinculis, sed itum est magno
cōcursu tam Ecclesiasticorum, quam Laicorum, ad
nosodochia, ad sepeliendos defunctos, magno To-
letanæ vrbis exemplo. Bis singulis mensibus aduen-
tant ad ædes nostras, audituri spirituales conciones.
Speramus fore, ut res ista magna indies incrementa
acciapat.

COLLEGIVM MATRITANVM.

CReuit in hoc Collegio post redditum Curiæ Val-
lisoleto nostrorum numerus ad octoginta, in
quibus omnibus visus est semper ardor virtutis, &
perfectionis studium, cum maxima omnium ædifi-
catione. Tres morte abrupti sunt, reliquis ferme va-
letudo semper commoda. Dici vix potest, qua fre-
quentia Concionator noster ab omnibus audiatur,
cum nemine Concionatorū, qui nunc sunt in curia
conferendus, cum omnium opinione omnes supe-
ret. Habet saepe cōciones corā Rege in sacello regio,
magna omnium non solum laude, sed spirituali pro-
fectu. Ea est apud omnes, ea apud Regem in primis
authoritate, ut hoc iubente accersatur inter alios
principes, & regni proceres ad res magnas, & regni
negotia spiritualia, quibus etiam intererat illustrissi-
mus Archiepiscopus Toletanus, in quo grauissimo-
rum hominū confessu, aude & admirabunde, quic-
quid diceret, ab omnibus accipiebatur, & proba-
batur. Congregatio hominum, quæ abhinc biennio

G 5 institu-

instituta, ita quoque eodem curiæ reditu aucta est, multis quotidie deuotione sanctissimæ Virginis cōfluentibus, ut omnibus non ædificationem modo afferat, sed iniiciat admirationem. Adeūt hoc institutum colendæ Virginis homines singulis hebdomadibus viginti plus minusve: quo numero magnas congregatio hæc vires cepit, nostrisque curam iniicit non mediocrem, qui tandem locus capax futurus sit tantè hominum multitudini. Neque verò homines tantum è plebe institutum hoc amplectūtur, sed etiam viri principes non pauci, interq; istos regij quoque Auditores, nihil dēdignati se turba hominum admisceri. Adolescentium numerus qui scholas nostras frequentant, creuit quoq; mirum in modum. Rediit classis Rheticorum, quæ abolita fuerat curiæ abitu. Adeuntur scholæ nostræ à liberis non solum honestissimorum ciuium, sed etiam Principum. In hoc Collegio habita est congregatio Provincialis, alimenta suppeditante ciuitate. Inter reliqua memoratu digna, non ultimum locum obtinet ardens quoddam omnium studium in Beatum Patrem nostrum Ignatium, cuius canonizationem omnes ardentissime exoptant. Nec defuerunt viri multi, atque honestissimæ Matronæ, qui se promptos esse dicent ad testificandam beatissimi Patris sanctitatem, & merita, cum etiam peculiares fauores, quos in se quisque expertus esset. Abiere è viuis in hoc collegio hoc anno tres, videlicet Frater Ferdinandus Molina, frater Ioannes Armengal, Pater Hieronymus Acosta, viri omnes spectatae virtutis. Prim' vix dici potest, quo studio arripuerit cultum templo nostro exhibere in singulis celebritatibus

britatibus anni, comparata ad hanc rem omnigena florū & herbarum varietate, in fatigabili quodam labore, adimens sibi somnos, & quietem, ut huic rei operā daret. Vixit alter cum magna omnium ædificatione perplures annos in societate. Tertius fuit Concionator eximius, quod munus exercuit cum magno auditorum spirituali prouentu, in præcipuis Castellanæ prouinciae oppidis. Fuit hic in omni genere virtutum excellens, sed præcipue in extrema senectute, qua obiit, ita se gessit, ut nihil vellet sibi propter senectutem remitti.

COLLEGIVM COMPLVTENSE.

VExata est hoc anno valetudo nostrorum variis morbis, è quibus sex è viuis adempti, videlicet presbyteri duo, scholastici duo, Coadiutores duo. Horum loco cooptati sunt ad numerum nostrorum scholastici septem, unus Theologus, duo Canonistæ, cæteri Philosophi. Scholastici nostri non minus virtute animum, quam litteris excoluerunt, idque in primis meditationibus exercitorum: hæc data externis quoque sunt cum magno fructu. Opinio societatis in litteris crescit in hac Academia indies maior ac maior.

COLLEGIVM MVR-

cianum.

STudia nostrorum Theologica & Physica, ministeria circa externos, puerorum institutio, Sodalitium vtrumque, exhortationes in plateis, concio

108 PROVINCIA

conclaves in templis eodem cursu obita, quo annis superioribus, nec vulgari cum fructu. Fuit in hac ciuitate hoc anno magna seges laborum, & nunquam fortasse maior, propter sequitum morbum, qui perugatus contagio isto nouem è nostris paucis mensibus abriput, presbyteros quatuor, fratres quinque. Nostri omnes strenuam operam posuerunt in adiuuandis ciuibus omni rerum genere, & quidem ex confessionibus collectus magnus fructus.

COLLEGIVM PLACENTINVM.

IN hoc Collegio duo morte desiderati: cæteris salus constantior fuit, quam superioribus annis. Observantia nostrorum, fructus externorum, tam in confessionibus, quam in concionibus, eadem cum aliis annis, utraque congregatio adolescentium & virorum obita cum ædificatione. Excusum est à nostris in oppidum vicinum, iubente sic Illustrissimo Episcopo, cum spirituali oppidanorum prouentu. Magistri classium inferiorum tres sunt, & unus moralis doctrinæ. Restitutus est quibusdam hominibus, consilio & prouidentia nostrorum, honos à duobus extremo suppicio affectis, qua diligentia factum, ne mala erumperet quæ timebantur.

COLLEGIVM TALABRICENSE.

Salus nostrorum hoc anno variè tentata magnis multisque morbis, adeo ut pauci superessent, qui agros curarent, sed duo tantum extremum diem obiere, nimirū Pater Ioannes Franciscus de La Penna, &

& Pater Ioannes Hurtado, vterque iuuenis, & magna vterque spei. Istorum obitus magnum toti Proninciæ desiderium reliquit, tum propter ingenium satis iam studiorum cursu probatum, tum propter singularem morum humanitatem, qua prædicti. Sed in tanta salutis inopia diuina semper virtus fulsit. Itum est ad ministeria, vt alijs annis. Et duo tantum sacerdotes, qui supererant à morbo, ita rem gesserunt, vt aliorum opera desiderata non sit. Eleemosynæ hoc anno accesserunt fere ad scutos ducentos, quibus aucta est res sacra calice vno peregratio, vrecolis argenteis & patena, ad ministerium alteris, tribus casulis.

COLLEGIVM TOLETANVM.

Aditi sunt hoc anno redditibus huius Collegij scuti aurei 125. ab domina Magdalena de Ripalda. Reliquit illos testamēto suo pro singulari deuotione, qua in nostros fuit. Dñs etiā Carolus Venerus Toletanæ Ecclesiæ Canonicus nobis testamento bibliothecā suam reliquit: & quamuis ab ægritudine, in qua tunc erat, conualuerit, tamen statim voluit libros omnes ad nos transmitti.

COLLEGIVM BELMONTANVM.

Collocatæ hoc anno à nostris sunt multorū Sanctoruū reliquiæ, & in his corpus integrum sancti Martyris Celestini. Factū id magna populi celebritate. Est in hoc oppido Collegialis Ecclesia. Prior (sic vocitā primatem huius Ecclesiæ antistitem) & reliqui Canonici

VIO PROVINCIA

nonici petierunt à Patre Rectore celebritatem hanc fieri in sua Collegiali. Concessum est illis, portataq; adeum locū reliquiæ secretò sunt. Vñ dies colloca-
tionis aduenit (præcesserunt quippe die superiori
proximo Vesperæ solemnes) excitata est ara in me-
dio maioris facelli cum apparatu eximio, vbi locatæ
reliquiæ sanctorum. Celebrata Missa cum magna
populi frequentia ; habita concio à quodam è no-
stris: inita vespertino tempore solemnis admodum
supplicatio, qua ad Collegium nostrum ducerentur
collocādæ reliquiæ. Comitabātur hanc supplicatio-
nem viri quique honestissimi, Franciscani etiam, &
nostrī omnes. Quacunque per vias publicas ibatur,
excitata erant altaria, ad excipiendas reliquias, in his
suauissimi hymni canebantur. Auditi sunt sæpius
sclopetorum bombi, & militaria tonitrua , quibus
applausum est euntibus per vias publicas reliquiis.
Hoc rerum apparatu supplicatio ad Ecclesiam no-
stram processit.

COLLEGIVM CARAVACENSE.

VIx dici potest, quantum laboris nostri posuerint
in visendis ægris, recreandis, reficiendis , adeo
vt oppidani mirarentur. In qua re propitia admo-
dum nobis diuina bónitas fuit. Nam cum lues in-
frænatè in omnes vagaretur, neque vlla esset do-
mus intacta ab hoc malo, nostros nunquam læsit, ita-
que in summa populi calamitate soli nos integri fuimus. Quod beneficium deberi Beati Patri Ignatio
existimamus. Nam Rector Collegij vt luem irre-
pentem in populares agnouit, statim cœreum in ho-
norem

norem Patris nostri suspendi iussit, supplicans omnium nomine, ut nobis propria salus constaret, quo melius tueri alienam possemus. Exitus indicauit non fuisse irratas preces. Neque vero solum fauabilis Ignatij aura in nostros fuit, sed etiam in exter nos. Ad eius effigiem multa vota suspenduntur, suntque novenaria. Duæ puellæ ex honestissimis familiis, quæ admodum ægræ, restitutæ sanitati sunt, ad contactum nominis eius suscripti. Gratia ab illis actæ sunt, missæ ab una aureo agno, ab altera argenteo cymbalo, quæ appensa pueri Iesu iuxta effigiem Ignatij. Æger quidam in Nosodochia desperata erat salute, non solum corporis, sed animæ, nam adempto mentis sensu, & vocis vsu, fateri peccata sua ne quibat iam moribundus. Accersitus est quidam è nostris, hæsit ad illud spectaculum, rediit statim ad effigiem Beati Ignatii, nuncupans pro misero æ groto. Vix finierat preces, cum accersitur à nuntiatis ægrum rediisse ad sanitatem mentis, & accepisse usum linguae, sic factum, ut æger decederet receptis sacramentis. Multis feminis partu laborantibus adfuit præsentissimum remedium ex invocatione Beati Ignatij. Una earum post longam eluctationem, & grauissimos partus dolores per horas vinti quatuor, cum neq; eniti ad partum posset, neque vita salus affulgeret, appenso ad collum, Ignatii nomine, statim peperit infantem incolumem ipsa incolumis. Idem ferme duabus aliis feminis accidit. Accessere nobis eleemosynæ ab aliquibus, facta enim tapetia ad cultum templi, quæ constitûre scutis aureis ducentis: & crux argentea ad nostrorum funera, cuius premium centu ferme aurei scuti,

DOMVS

DOMVS PROBATIONIS

Villaregij.

Nouitorum ardor idem qui semper. Ministeriorum obitio magno cum fructu. Recepti sunt in societatem decem, quinque morte desiderati, de quibus dicenda peculiaria quædam exempla virtutum. Primus omnium abreptus est frater Bartholomeus Perez Coadiutor, vir magnilaboris, simplicitatis eximiae, excelluit in castitate, rogatus enim, cum admissus est in Societatem, quo studio sæculum relinquere, respondit, quærendæ castitatis ardore. Media, quibus affecitus, est excellentem virtutem, hæc ferme fuere: ingens sinceritas cum superioribus, qua nihil illis unquam occultum esse voluit; paupertas, & sui vilipendium eximum; pœnitentia magnæ verberum, atque etiam victus, nam ferme in agro, ubi res nostras curabat, scutella tantum iuscui vitam aluit: assiduitas in rebus spiritualibus; nullus enim agri labor ademit illi tempus spiritualium exercitorum.

Secundus Pater Ioannes Ponce, domus istius Rector, in quo præter alias virtutes enituit ardor charitatis in subditos, præsertim ægros, quorum res ita curabat, ut ipse suis manibus cibos illis pararet. Coluit eximie paupertatem. Fuit amantissimus castitatis & obseruantissimus rerum omnium, quibus virtus illa comparatur. Hinc natus incredibilis ardor colendæ Virginis Mariæ, in qua re summè excelluit. Dilexit in primis humanitatem, nam cum esset filius Ducis de Arcos, nunquam auditus est non omni nasse

nasse patrem suum, neque affines alios: adeo ista contemnebat. Fuit feruentissimus in oratione. Cum iacuit in lecto ex ægritudine, qua obiit, mira edidit exempla virtutum: noluit medelam vllam precii magni sibi exhiberi: doluit vehementer ea pe-
ste abripi (tabardillū nominant) quam vt plurimum phrenesis sequitur, & addebat rationem, ne vide-
licet priuaretur vel tantillum temporis cognitione Dei, quoad viueret, Deumque enixe precatus est, ne fieret phreneticus, exauditæ sunt preces quo-
dammodo, nam & phrenesis exigua fuit, & quoad durauit, locum dedit exercendis actibus pietatis, charitatis, sanctimoniam. Prædixit in ipsa ægritudine diem, quo esset obitus. Post recepta sacramenta omnia, efflauit animam versans ore verba illa: elegi abiectus esse in domo Dei mei, magis quam habita-
re in tabernaculis peccatorum. Vix dici potest, quas dederit notas iucunditatis, & risus adhuc spirans, veluti præsentii iam gloria. Spolium corporis efflata anima venustum admodum & tractabile permanxit. Interfuit illius morti Abbas quidam Benedictinus, dixitque nulla se unquam vidisse maiora exempla virtutum, id quod postea in concione quadam serio & sedulo repetiit.

Tertius frater Ioannes Diaz Coadiutor temporalis. Quartus Marcus Antonius Cauallon Nouitius. Fulfere in utroque magna exempla virtutum.

Quintus frater Franciscus Moretus Coadiutor,
in quo fulserunt magna virtutum exempla , eius
vita integra asseruatur à nostris multis scripta pagi-
nis. Operam præcipuam posuit in erudiendis pue-

ris, quos docebat, non solum ut arriperent prima elementa litterarum, sed impensius virtutem. Dici vix potest, quo ardore incubuerit in hanc rem, nam eo Zelo puerorum salutem tractabat, ut ori & pectori infantorum imprimaret veram effigiem virtutis, Christum, sanctitatem. Felixque profecto fuit in hac re: Nam nescias quibus illecedbris pueros ad omne genus sanctitatis adducebat. Fuit admirabili morum compositione, adeo, ut omnes ad sui amorem facile alliceret: compositionem morū adiuuabat corporis compositio, oris habitus, grauitas vultus, sed sine molestia. Quicunque illum videret, diceret se meram sancti viri imaginem videre. Mortificationi adeo institit, ut corpus in extrema etiam senectute grauiter affligeret: animum vero ita sedulo & serio, ut nulla in re sibi parceret, sibi gustus omnes adimens, amputansque occasiones omnes, in quibus vel suspeccetu quodam esset viuendi laxitas. Orationi & rebus spiritualibus intentissimus fuit, examinis utriusque curam, si quisque aliis apprime gessit: inde est, ut libenter viueret in hac domo probationis, et amisi in alijs Collegijs ministerium suum obierit, quod eam diceret aptam vacandæ orationi, excollendo animo, exercitiis spiritualibus perficiendis. Obedientiam mire coluit etiam in rebus arduis & difficillimis. Obedientiæ adiuncta mira simplicitas & claritas cum superioribus, qua nunquam illis quicquam celatum esse voluit, aperiens intimanimi sensa. Nihil viro hoc humilius dices: nouitijs ipsis iam ipse grandævus exemplo virtutis huius præibat. Fuit pauperrimus. Excelluit in deuotione

uotione Virginis , & morum castimonia. Nihil
vnquam nisi Deum ore versabat, hinc est, vt qui-
cunque ab illius consortio , & familiari colloqui
discederet, nouos in pectore stimulos deuotionis
referret. Prætero multa non solum ornamēta vir-
tutum, sed exempla , quibus firmari ista poterant.

Obiit vt vixerat, receptis insuper sacramen-
tis , cluxeruntque in illius obitu
mira exempla vir-
tutum.

H 2 ANNVAE